

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः,हरिद्वारम्

शास्त्रिसम्मानितपाठ्यक्रमः(B.A.Honours)

विकल्पाधारित-क्रेडिटप्रणाली- (CBCS)पाठ्यक्रमप्रारूपम्

(2019-20सत्रतःप्रभावि)

विशेष –

१. मूलशास्त्रीयविषयः (CoreCourse)- शुक्लयजुर्वेदः, साहित्यशास्त्रम्, नव्यव्याकरणम्, प्राचीनव्याकरणम्, फलितज्योतिषम्, सिद्धान्तज्योतिषम्, वास्तुशास्त्रम्, पुराणेतिहासः, शाङ्करवेदान्तः, आर्षपाठ्यक्रमः के 14 प्रश्नपत्र होंगे। प्रत्येक प्रश्नपत्र 6 क्रेडिट का होगा।
२. योग्यताभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रमः (Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)) के 8 प्रश्नपत्र होंगे। जिसमें से 6 प्रश्नपत्र 2 क्रेडिट के तथा 2 प्रश्नपत्र बिना क्रेडिट के होंगे।
३. कौशलाभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रमः Skill Enhancement Course (SEC) के 8 प्रश्नपत्र होंगे। जिसमें से प्रत्येक प्रश्नपत्र 2 क्रेडिट के होंगे।
४. स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक-पाठ्यक्रमः (Elective Discipline Specific (DSE)) के 4 प्रश्नपत्र होंगे। जिसमें से प्रत्येक प्रश्नपत्र छह क्रेडिट का होगा। विकल्प के रूप में संस्कृतम् को रखा गया है, जिसके अधोलिखित में से कोई चार प्रश्नपत्र अपनी इच्छा अनुसार लेने होंगे – शुक्लयजुर्वेदः,साहित्यशास्त्रम्,नव्यव्याकरणम्,प्राचीनव्याकरणम्,फलितज्योतिषम्,सिद्धान्त- ज्योतिषम्, वास्तुशास्त्रम्, पुराणेतिहासः,शाङ्करवेदान्तः आर्षपाठ्यक्रमः। इन विषयों में से वही चार विषय छात्र ले सकेंगे जिन विषयों की अध्यापन व्यवस्था एवं मान्यता विश्वविद्यालय अथवा सम्बद्ध महाविद्यालय में उपलब्ध हो। अन्यथा कि स्थिति में छात्र द्वारा लिया गया वैकल्पिक विषय मान्य नहीं होगा।
५. मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रमः Elective Generic (GE) के चार प्रश्नपत्र होंगे। जिसमें से प्रत्येक प्रश्नपत्र छह क्रेडिट का होगा। मौलिकचयन में अधोलिखित में से कोई एक विषय लेना होगा-

हिन्दी/अंग्रेजी/इतिहास:/समाजशास्त्रम्/राजनोतिविज्ञानम्/अर्थशास्त्रम्/गृहविज्ञानम् /
नेपालीभाषा/पर्यावरणविज्ञानम् इन विषयों में से वही एक विषय छात्र ले सकेंगे जिस
विषय की अध्यापन व्यवस्था एवं मान्यता विश्वविद्यालय अथवा सम्बद्ध महाविद्यालय
में उपलब्ध हो । अन्यथा कि स्थिति में छात्र द्वारा लिया गया वैकल्पिक विषय मान्य
नहीं होगा ।

६. शास्त्री सम्मानित SHASTRI HONOURS(B.A) का सम्पूर्ण पाठ्यक्रम
कुल 36 + 02=38 प्रश्नपत्रों के पूर्णाङ्कों का योग 3600+ 200=3800 होगा
। उक्त में 200 अंक योग्यतावृद्धि के होंगे जिन्हें कुल पूर्णांक में योजित नहीं किया
जायेगा ।

७. शास्त्री सम्मानित SHASTRI HONOURS(B.A) का सम्पूर्ण पाठ्यक्रम
36 + 02= 38 प्रश्नपत्रों व 160 क्रेडिट का होगा। 38 प्रश्नपत्रों में से 2
प्रश्नपत्र योग्यताभिवृद्धिपाठ्यक्रम AECC-07 (MME).01 राष्ट्रियसेवायोजना एवं
AECC-08 (MME).02 आपदाप्रबन्धन , विना क्रेडिट (NON CREDIT) के
होंगे। प्रत्येक प्रश्नपत्र 100 पूर्णाङ्क का होगा । जिन्हें कुल पूर्णांक में योजित
नहीं किया जायेगा ।

८. ध्यातव्य है कि 06 क्रेडिट वाले प्रश्नपत्र में सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कन के 80
अङ्क एवं आन्तरिक- मूल्याङ्कन 20 अङ्क का होगा । 06 क्रेडिट से
कम वाले प्रश्नपत्रों में आन्तरिक- मूल्याङ्कन नहीं होगा । उक्त आन्तरिक-
मूल्याङ्कन चार भागों में विभक्त होगा । यथा-

1.आन्तरिक परीक्षण/ प्रदत्त नियत कार्य

(Internal test / Assignment)-

05

अङ्क

2.शास्त्र सम्बद्ध संगोष्ठी / शास्त्र परिचर्या

{Shastriya paricharya(seminar/symposia)} -

05 अङ्क

3.शिक्षण स्रोत सामग्री का संचयन एवं प्रबन्धन

(Learning Resource Maintenance) -

05 अङ्क

4.उपस्थिति (Attendance) -

05 अङ्क

(75 % = 01 अङ्क, 76 % से 80 % = 02 अङ्क, 81 % से 85 % = 03 अङ्क, 86
% से 90 % = 04 अङ्क, 91 % से अधिक = 05 अङ्क देय होंगे

कुल योग -

20 अङ्क

नोट - संबन्धित विषयाध्यापक को आन्तरिक मूल्याङ्कन की अंक तालिका एवं तत् संबन्धी सभी मूल्याङ्कित प्रपत्रों को विभागाध्यक्ष के माध्यम से परीक्षा विभाग में अनिवार्य रूप से जमा करना होगा। जिससे आवश्यकता अनुसार परीक्षा विभाग मूल्याङ्कित प्रपत्रों का पुनर्निरीक्षण और छात्र/अभिभावक के मांगने पर सन्तुष्टि हेतु अवलोकनार्थ प्रस्तुत कर सके। परीक्षा विभाग समग्र प्रपत्रों का यथोचित समय तक रखरखाव परीक्षा मानदण्डों के अनुरूप करेगा।

ध्यातव्य - विश्वविद्यालय अनुदान आयोग के पाठ्यक्रम प्रारूप के अनुसार शास्त्री सम्मानित SHASTRI HONOURS (B.A) का संपूर्ण पाठ्यक्रम मूलशास्त्रीयविषय (Core Course) के 14 प्रश्नपत्र, योग्यताभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रम: Ability Enhancement Compulsory Course (AECC) के 08 प्रश्नपत्र व कौशलाभिवृद्धि - अनिवार्यपाठ्यक्रम: Skill Enhancement Course (SEC) के 08 प्रश्नपत्र तथा स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक-पाठ्यक्रम: (Elective Discipline Specific (DSE)) के 4 प्रश्नपत्र एवं मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रम: (Elective Generic (GE)) के 4 प्रश्नपत्र कुल 38 प्रश्नपत्र 160 क्रेडिट का निर्धारण किया गया है, साथ ही यह निर्देश भी दिया जाता है कि पाठ्यक्रम में 20 प्रतिशत की वृद्धि के साथ 160 क्रेडिट से अधिक का पाठ्यक्रम मान्य नहीं होगा।

संकेताक्षर विवरण -

1. **CC** = CORE COURSE
(मूलशास्त्रीयविषय:)
2. **AECC** = Ability Enhancement Compulsory Course
(योग्यताभिवृद्धि- अनिवार्य पाठ्यक्रम:)
3. **SEC** = Skill Enhancement Course
(कौशलाभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रम:)
4. **DSE** = Elective Discipline Specific
(स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिकपाठ्यक्रम:)

5. **GE** = Elective Generic
(मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रमः)
6. **MME** = Man Making Education
(मानवीयमूल्यशिक्षापाठ्यक्रमः)
7. **MIL** = Modern India Language
(आधुनिक भारतीय भाषा)
8. **SGPA** = Semester Grade Point Average
(सत्रीयश्रेणी- औसतम्)
9. **CGPA** = Cumulative Grade Point Average(सञ्चयीश्रेणी-औसतम्
)

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

शास्त्रिसम्मानितपाठ्यक्रमः (B.A.Honours)

विकल्पाधारित-क्रेडिटप्रणाली-पाठ्यक्रमः (CBCS)

पाठ्यक्रमप्रारूपम् (2019-20सत्रतःप्रभावि)

प्रथमसत्रम् (I-Semester)

क्र-	विषय-संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/ संसाधनानि	सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कन म्	आन्तरिक- मूल्याङ्कन म्	पूर्णा ङ्काः	क्रेडिट
101	CC-01	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
102	CC-02	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
103	AECC-01	योग्यताभिवृद्धि अनिवार्यपाठ्यक्रमः अंग्रेजी		--	--	100	02
104	GE-01 *	मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्र मः (हिन्दी/अंग्रेजी/इतिहासः/समाजशास्त्रम् /राजनीतिविज्ञानम्/अर्थशास्त्रम्/ गृहविज्ञानम् /नेपालीभाषा/पर्यावरणविज्ञानम्) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
105	SEC-01	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः पर्यावरणविज्ञानम्-1		--	--	100	02
106	SEC-02	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः संस्कृतम् - 1		--	--	100	02
योगः						600	24

नोट- * विषयसङ्केतः GE मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रम इत्यन्तर्गतेषु हिन्दी-अंग्रेजी-इतिहासादिषु विषयेषु तमेव विषयं छात्राश्चेतुमर्हा भविष्यन्ति यस्य विषयस्य मान्यता शिक्षकश्च संस्थायालमुपलब्धौ भवेताम् ।

द्वितीयसत्रम् (II-Semester)

क्र-	विषय-संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/ संसाधनानि	सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कन म्	आन्तरिक- मूल्याङ्कन म्	पूर्णा इकाः	क्रेडि ट
107	CC-03	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
108	CC-04	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
109	AECC-02	योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्यपा ठ्यक्रमः पर्यावरणविज्ञानम्-1		--	--	100	02
110	SEC-03	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः अंग्रेजी-1		--	--	100	02
111	GE-02	मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रमः (हिन्दी/अंग्रेजी/इतिहासः/समाजशास्त्रम्/ राजनीतिविज्ञानम्/अर्थशास्त्रम्/ गृहविज्ञानम् / नेपाली भाषा,पर्यावरणविज्ञानम्) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
112	SEC-04	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः संस्कृतम्-2		--	--	100	02
योगः						600	24

तृतीयसत्रम् (III-Semester)

क्र-	विषय- संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/ संसाधनानि	सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कनम्	आन्तरिक- मूल्याङ्कन म्	पूर्णाङ्का :	क्रेडिट
113	CC-05	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
114	CC-06	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
115	CC-07	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
116	GE-03	मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रमः (हिन्दी/अंग्रेजी/इतिहासः/समाजशास्त्रम्/ राजनीतिविज्ञानम्/अर्थशास्त्रम्/ गृहविज्ञानम् /नेपालीभाषा/पर्यावरणविज्ञानम्) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
117	SEC- 05	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः संगणकः (कम्प्यूटर)-1		--	--	100	02
118	AECC- 03	योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्यपा ठ्यक्रमः हिन्दी-1		--	--	100	02

119	AECC-04	योग्यताभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रमः संस्कृतम्-1		--	--	100	02
योगः						700	30

चतुर्थसत्रम्(IV-Semester)

क्र-	विषय-संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/संसाधनानि	सैद्धान्तिक-मूल्याङ्कनम्	आन्तरिक-मूल्याङ्कनम्	पूर्णाङ्काः	क्रेडिट
120	CC-08	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
121	CC-09	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
122	CC-10	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
123	GE-04	मौलिकचयनात्मकपाठ्यक्रमः (हिन्दी/अंग्रेजी/इतिहासः/समाजशास्त्रम्/ राजनीतिविज्ञानम्/अर्थशास्त्रम्/ गृहविज्ञानम् / नेपालीभाषा/पर्यावरणविज्ञानम्) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01

124	SEC-06	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः संगणकः (कम्प्यूटर) -2		--	--	100	02
125	AECC-05	योग्यताभिवृद्धि- अनिवार्यपाठ्यक्रमः संस्कृतम्-2		--	--	100	02
126	AECC-06	योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्यपा ठ्यक्रमः अंग्रेजी -2		--	--	100	02
योगः						700	30

क्र-	विषय- संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/ संसाधनानि	सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कन म्	आन्तरिक- मूल्याङ्कन म्	पूर्णा ङ्काः	क्रेडिट
127	CC-11	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
128	CC-12	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
129	DSE-1*	स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक- पाठ्यक्रमः - संस्कृतम्-1 (शुक्लयजुर्वेदः/ साहित्यम्/नव्यव्याकरणम्/		80		100	05

		प्राचीनव्याकरणम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/फलितज्यो तिषम् /वास्तुशास्त्रम् /पुराणेतिहासः/शाङ्करवेदान्तः /आर्षपाठ्यक्रमः) अनुशिक्षणम् (Tutorial)			20		01
130	DSE-2	स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक- पाठ्यक्रमः – संस्कृतम्-2 (शुक्लयजुर्वेदः/ साहित्यम्/नव्यव्याकरणम्/ प्राचीनव्याकरणम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/फलितज्यो तिषम् /वास्तुशास्त्रम् /पुराणेतिहासः/शाङ्करवेदान्तः /आर्षपाठ्यक्रमः) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80		100	05
					20		01
131	SEC-07	कौशलाभिवृद्धिपाठ्य क्रमः हिन्दी-2		--	--	100	02
योगः						500	26
132	AECC-07	योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्य - पाठ्यक्रमः (MME-1) राष्ट्रीयसेवायोजना (NON CREDIT)		--	--	100	NC

पञ्चमसत्रम् (V-Semester)

षष्ठसत्रम् (VI-Semester)

क्र-	विषय-संकेतः	पत्राणि विषयाश्च	पाठ्यग्रन्थाः/ संसाधनानि	सैद्धान्तिक- मूल्याङ्कन म्	आन्तरिक- मूल्याङ्कन म्	पूर्णा ङ्काः	क्रेडिट
133	CC-13	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
134	CC-14	मूलशास्त्रीयविषयः अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80	20	100	05 01
135	DSE -3	स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक- पाठ्यक्रमः – संस्कृतम्-3 (शुक्लयजुर्वेदः/ साहित्यम्/नव्यव्याकरणम्/ प्राचीनव्याकरणम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/फलितज्योतिषम् /वास्तुशास्त्रम् /पुराणेतिहासः/शाङ्करवेदान्तः/आर्ष पाठ्यक्रमः) अनुशिक्षणम् (Tutorial)		80		100	05 01
136	DSE - 4	स्वशास्त्रसम्बद्धवैकल्पिक- पाठ्यक्रमः – संस्कृतम्-4 (शुक्लयजुर्वेदः/ साहित्यम्/नव्यव्याकरणम्/ प्राचीनव्याकरणम्/ सिद्धान्तज्योतिषम्/फलितज्योतिषम् /वास्तुशास्त्रम् /पुराणेतिहासः/शाङ्करवेदान्तः/आर्ष		80	20	100	05 01

		पाठ्यक्रमः) अनुशिक्षणम् (Tutorial)					
137	SEC-08	कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः हिन्दी-3		--	--	100	02
योगः						500	26

138	AECC-08	योग्यताभिवृद्धि-अनि वार्य- पाठ्यक्रमः (MME-2) आपदाप्रबन्धनम् (NON CREDIT)		--	--	100	NC
-----	---------	--	--	----	----	-----	----

CC -14+AECC-08+SEC-08+DSE-04+GE-04 = 38 Papers

24 +24+ 30+ 30+ 26+ 26=160 Credits

600+ 600+ 700+ 700+ 500+ 500 =3600 Total Marks

नोट- *1- विषयसङ्केतः **DSE** स्वशास्त्रसम्बद्धःवैकल्पिकःपाठ्यक्रमः- संस्कृतमित्यन्तर्गतेषु शुक्लयजुर्वेद-नव्यव्याकरण-प्राचीनव्याकरण-साहित्य-सिद्धान्तज्योतिष-फलितज्योतिष-वास्तुशास्त्र-शाङ्करवेदान्त-पुराणेतिहास-आर्षपाठ्यक्रमविषयेषु तमेव विषयं छात्राश्चेतुमर्हा भविष्यन्ति यस्य विषयस्य मान्यता शिक्षकश्च संस्थायामुपलब्धौ भवेताम् ।

2-विश्वविद्यालये महाविद्यालये वा विषयसङ्केतः **DSE** स्वशास्त्रसम्बद्धःवैकल्पिकःपाठ्यक्रमः - संस्कृतम् इत्यत्र निर्दिष्टानां विषयाणामध्यापनव्यवस्थायां मान्यतायाञ्च सत्यां चतुर्षु प्रश्नपत्रेषु पृथक्-पृथक्-विषयाणामपि चयनं छात्रेच्छाया अधीनमस्ति।

उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

साहित्यविभागः

शास्त्रसम्मानितपाठ्यक्रमः (B.A.Honours)

विकल्पाधारित-क्रेडिटप्रणाली-पाठ्यक्रमः (CBCS)

2019-20 सत्रतः प्रभावी)

पूर्णाङ्काः 100
सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनम्- 80
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्- 20

शास्त्री (साहित्यम्)

प्रथमसत्रम् (I-Semester)

प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थौ-	पूर्णाङ्काः	क्रेडिट
CC-01	क-साहित्यदर्पणः (आचार्यविश्वनाथप्रणीतः) - प्रथम-नवमपरिच्छेदौ ख -काव्यादर्शः (आचार्यदण्डिप्रणीतः) - (प्रथमपरिच्छेदः)	80+20= 100	06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे प्रथमपरिच्छेदः (आदितः मम्मटकाव्यलक्षणनिरासपर्यन्तम्)	16	1
2	साहित्यदर्पणे प्रथमपरिच्छेदः (अवशिष्टो भागः)	16	1
3	साहित्यदर्पणे नवमपरिच्छेदः (सम्पूर्णः)	16	1
4	काव्यादर्शे प्रथमपरिच्छेदः (आदितः रसलक्षणविवेकपर्यन्तम्)	16	1
5	काव्यादर्शे प्रथमपरिच्छेदः (अवशिष्टो भागः)	16	1
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)	20	1

द्वितीय-पत्रम्	पाठ्यग्रन्थौ-	पूर्णाङ्काः	क्रेडिट
CC-02	क- किरातार्जुनीयमहाकाव्यम्- प्रथमसर्गः ख- कुमारसम्भवमहाकाव्यम् - पञ्चमसर्गः ।	80+20= 100	06
इकाई	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट

(भागः)			
1	किरातार्जुनीयमहाकाव्यम्- प्रथमसर्गः (1 तः-30 तमं पद्यं यावत्)।	16	1
2	किरातार्जुनीयमहाकाव्यम्- प्रथमसर्गः (31तः अन्त्यं यावत्)।	16	1
3	कुमारसम्भवमहाकाव्यम् - पञ्चमसर्गः (1 तः-30 तमं पद्यं यावत्)।	16	1
4	कुमारसम्भवमहाकाव्यम् - पञ्चमसर्गः (31तः 60 तमं पद्यं यावत्)।	16	1
5	कुमारसम्भवमहाकाव्यम् - पञ्चमसर्गः (61तः अन्त्यं यावत्)।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial)।	20	1

शास्त्री(साहित्यम्)

द्वितीयसत्रम् (II-Semester)

तृतीय- पत्रम् CC-03	पाठ्यग्रन्थः- साहित्यदर्पणः(आचार्यविश्वनाथप्रणीतः)- दशमपरिच्छेदः	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणस्य दशमपरिच्छेदे (आदितःप्रहेलिकानिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
2	साहित्यदर्पणस्य दशमपरिच्छेदे (उपमातःस्मरणालङ्कारनिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
3	साहित्यदर्पणस्य दशमपरिच्छेदे (रूपकतः उत्प्रेक्षालङ्कारनिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
4	साहित्यदर्पणस्य दशमपरिच्छेदे (अतिशयोक्तितःसमाङ्कारनिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
5	साहित्यदर्पणस्य दशमपरिच्छेदे (विचित्रालङ्कारतःअन्त्यं यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

चतुर्थपत्रम् CC-04	पाठ्यग्रन्थौ- क-दशकुमारचरितम् (महाकविदण्डिप्रणीतम्)- प्रथमतःपञ्चमोच्छ्वासपर्यन्तम् । ख -काव्यालङ्कारः(आचार्यभामहप्रणीतः)- प्रथमपरिच्छेदः ।	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	दशकुमारचरितम् (प्रथम-द्वितीयोच्छ्वासौ) ।	16	1
2	दशकुमारचरितम् (द्वितीय-तृतीयोच्छ्वासौ) ।	16	1

3	दशकुमारचरितम् (पञ्चमोच्छ्वासः) ।	16	1
4	काव्यालङ्कारः (आदितः महाकाव्यलक्षणं यावत्) ।	16	1
5	काव्यालङ्कारः(शिष्टो भागः) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शास्त्री(साहित्यम्)

तृतीयसत्रम् (III-Semester)

पञ्चम- पत्रम् CC-05	पाठ्यग्रन्थः- साहित्यदर्पणः(आचार्यविश्वनाथप्रणीतः)- षष्ठपरिच्छेदः	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः (आदितः नान्द्यनन्तरेतिकर्तव्यतानिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
2	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः (भारतीवृत्तितः फलयोगनिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
3	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः(सन्धिनिरूपणतः रसव्यक्त्यनुरोधेनाङ्गां सन्निवेशनिरूपणं यावत्) ।	16	1
4	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः(वृत्तिनिरूपणतः भाणिकानिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
5	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः(श्रव्यकाव्यनिरूपणतः अन्त्यं यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

षष्ठपत्रम् CC-06	पाठ्यग्रन्थः मेघदूतम् (कालिदासप्रणीतम्)-सम्पूर्णम्	पूर्णाङ्काः 80+20=1 00	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट

1	मेघदूते पूर्वमेघः (आदितः 22तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
2	मेघदूते पूर्वमेघः (23तः 45तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
3	मेघदूते पूर्वमेघः (46तः 67तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
4	मेघदूते उत्तरमेघः (आदितः 40तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
5	मेघदूते पूर्वमेघः (41तः अन्त्यं पद्यं यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

सप्तम -पत्रम् CC-07	पाठ्यग्रन्थः - नैषधीयचरितम् (महाकविश्रीहर्षप्रणीतम्) -प्रथमद्वितीयसर्गौ ।	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	नैषधीयचरिते प्रथमसर्गः (आदितः 50तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
2	नैषधीयचरिते प्रथमसर्गः (51तः 100तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
3	नैषधीयचरिते प्रथमसर्गः (101तः अन्त्यं पद्यं यावत्) ।	16	1
4	नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः (आदितः 60तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
5	नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः (61तः अन्त्यं पद्यं यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शास्त्री (साहित्यम्)

चतुर्थसत्रम् (IV-Semester)

अष्टम- पत्रम् CC-08	पाठ्यग्रन्थः क-साहित्यदर्पणः(आचार्यविश्वनाथप्रणीतः)- सप्तम-अष्टमपरिच्छेदौ	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे सप्तमपरिच्छेदः (आदितः पदपदांशदोषनिरूपणपर्यन्तम्) ।	16	1
2	साहित्यदर्पणे सप्तमपरिच्छेदः (वाक्यदोषाः) ।	16	1
3	साहित्यदर्पणे सप्तमपरिच्छेदः (अर्थदोषाः) ।	16	1
4	साहित्यदर्पणे सप्तमपरिच्छेदः (रसदोषाः) ।	16	1
5	साहित्यदर्पणे अष्टमपरिच्छेदः (सम्पूर्णः) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

नवम- पत्रम् CC-09	पाठ्यग्रन्थः शिशुपालवधमहाकाव्यम् (महाकविमाघप्रणीतम्)- प्रथम-द्वितीयसर्गौ	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	शिशुपालवधमहाकाव्ये प्रथमसर्गः(आदितः 40तमं पद्यं यावत्)	16	1
2	शिशुपालवधमहाकाव्ये प्रथमसर्गः(41तः अन्त्यं यावत्) ।	16	1
3	शिशुपालवधमहाकाव्ये द्वितीयसर्गः(आदितः 40तमं पद्यं यावत्)	16	1
4	शिशुपालवधमहाकाव्ये द्वितीयसर्गः(41तः 80तमं पद्यं यावत्) ।	16	1
5	शिशुपालवधमहाकाव्ये द्वितीयसर्गः(81तः अन्त्यं यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

दशम- पत्रम् CC-10	पाठ्यग्रन्थः काव्यालङ्कारसूत्राणि (आचार्यवामनविरचितानि)-प्रथम-द्वितीय-तृतीयाधिकरणानि	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	प्रथमाधिकरणे- प्रथम-द्वितीयाध्यायौ ।	16	1
2	प्रथमाधिकरणे- तृतीयाध्यायः ।	16	1
3	द्वितीयाधिकरणम् - सम्पूर्णम् ।	16	1
4	तृतीयाधिकरणे -प्रथमोऽध्यायः ।	16	1
5	तृतीयाधिकरणे -द्वितीयोऽध्यायः ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शास्त्री(साहित्यम्)

पञ्चमसत्रम् (V-Semester)

एकादश - पत्रम् CC-11	पाठ्यग्रन्थः क-साहित्यदर्पणः(आचार्यविश्वनाथप्रणीतः)- द्वितीय-तृतीयपरिच्छेदौ	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे द्वितीयपरिच्छेदः - आदितः सङ्केतग्रहं यावत् ।	16	1
2	साहित्यदर्पणे द्वितीयपरिच्छेदः - अवशिष्टो भागः ।	16	1
3	साहित्यदर्पणे तृतीयपरिच्छेदः - आदितः विभावभेदनिरूपणं यावत् ।	16	1
4	साहित्यदर्पणे तृतीयपरिच्छेदः - नायकलक्षणनिरूपणतः सात्त्विकभावनिरूपणं यावत् ।	16	1
5	साहित्यदर्पणे तृतीयपरिच्छेदः - व्यभिचारिभावप्रकरणतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

द्वादश -पत्रम् CC-12	पाठ्यग्रन्थः मृच्छकटिकम् (महाकविशूद्रकप्रणीतम्)- समपूर्णम्	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	मृच्छकटिके - प्रथम-द्वितीयाङ्कौ ।	16	1
2	मृच्छकटिके - तृतीय-चतुर्थाङ्कौ ।	16	1
3	मृच्छकटिके - पञ्चम-षष्ठाङ्कौ ।	16	1
4	मृच्छकटिके - सप्तम-अष्टाङ्कौ ।	16	1
5	मृच्छकटिके - नवम-दशमाङ्कौ ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शास्त्री (साहित्यम्)

षष्ठसत्रम् (VI-Semester)

त्रयोदश- पत्रम् CC-13	पाठ्यग्रन्थः क-साहित्यदर्पणः(आचार्यविश्वनाथप्रणीतः)चतुर्थपञ्चमपरिच्छेदौ	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे चतुर्थपरिच्छेदः (आदितःअभिधामूलध्वनिभेदनिरूपणं यावत्)	16	1
2	साहित्यदर्पणे चतुर्थपरिच्छेदः (रसादेरैकविध्यनिरूपणतः ध्वनेरष्टादशविधत्वनिरूपणं यावत्)	16	1
3	साहित्यदर्पणे चतुर्थपरिच्छेदः (अवशिष्टो भागः)	16	1
4	साहित्यदर्पणे पञ्चमपरिच्छेदः(आदितः रसादीनामनुमानेऽनन्तर्भावप्रतिपादनं यावत्)	16	1
5	साहित्यदर्पणे पञ्चमपरिच्छेदः (अवशिष्टो भागः)	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial)	20	1

चतुर्दश- पत्रम् CC-14	पाठ्यग्रन्थः क-छत्रपतिसाम्राज्यम्(श्रीमूलशङ्करमाणिकलालयागिकविरचितमैतिह सिकं नाटकम्)- प्रथम-द्वितीय-तृतीयाङ्काः ख-रत्नावलीनाटिका (श्रीहर्षप्रणीता)	पूर्णाङ्काः 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	छत्रपतिसाम्राज्यम् -प्रथमोऽङ्कः ।	16	1
2	छत्रपतिसाम्राज्यम् -द्वितीयोऽङ्कः ।	16	1
3	छत्रपतिसाम्राज्यम् -तृतीयोऽङ्कः ।	16	1
4	रत्नावलीनाटिका - प्रथम-द्वितीयाङ्कौ ।	16	1
5	रत्नावलीनाटिका - तृतीय-चतुर्थाङ्कौ ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शास्त्रिसम्मानितपाठ्यक्रमः(B.A.Honors)

स्वशास्त्रसम्बद्ध-वैकल्पिक-पाठ्यक्रमः (DSE)

विषयः-संस्कृतम् -1 (साहित्यम्)

पञ्चमसत्रम् (वैकल्पिकम्)

विषय- सङ्केतः DSE-1	नाट्यशास्त्रीयमध्ययनम् (नाटकं नाट्यशास्त्रञ्च)	पूर्णाङ्काः:- 80+20=100	क्रेडिट 06
इकाई(भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	उत्तररामचरितम् (प्रथम-द्वितीयाङ्कौ) ।	16	1
2	उत्तररामचरितम् (तृतीयाङ्कः) ।	16	1
3	उत्तररामचरितम् (चतुर्थ-पञ्चमाङ्कौ) ।	16	1
4	उत्तररामचरितम् (षष्ठ-सप्तमाङ्कौ) ।	16	1
5	साहित्यदर्पणे षष्ठपरिच्छेदः (आदितः निर्वहणसन्धेरङ्गानि यावत्) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

विषयः-संस्कृतम् -2 (साहित्यम्)

DSE-2	अलङ्काराध्ययनं काव्यशास्त्रीयतत्त्वपरिचयश्च	पूर्णाङ्काः:- 80+20= 100	क्रेडिट 06
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	साहित्यदर्पणे प्रथमपरिच्छेदः - (आदितःवक्रोक्तिजीवितकार-मत खण्डनपर्यन्तम्) ।	16	1
2	साहित्यदर्पणे प्रथमपरिच्छेदः - (अवशिष्टो भागः) ।	16	1
3	साहित्यदर्पणे दशमपरिच्छेदः - (शब्दालङ्काराः) ।	16	1
4	साहित्यदर्पणे दशमपरिच्छेदः - (उपमालङ्कारतो दीपकालङ्कारपर्यन्तम्) ।	16	1
5	वृत्तरत्नाकरे प्रमुखाणि छन्दोसि- (अनुष्टुप्, आर्या, इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा, उपजातिः, दोधकम्, वंशस्थम्, त्रोटकम्, द्रुतविलम्बितम्, भुजंगप्रयातम्, स्रग्विणी, प्रहर्षिणी, बसन्ततिलका,मालिनी,शिखरिणी, पृथ्वी, हरिणी, मन्दाक्रान्ता, शार्दूलविक्रीडितम्, स्रग्धरा) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

षष्ठसत्रम् (वैकल्पिकम्)
विषयः-संस्कृतम् -3 (साहित्यम्)

DSE-3	श्रव्यकाव्यानि	पूर्णाङ्काः:- 80+20=100	क्रेडिट 06
इकाई(भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	रघुवंशमहाकाव्यम् -(प्रथमसर्गे आदितः 40तमं पद्यं यावत्) '	16	1
2	रघुवंशमहाकाव्यम् -(प्रथमसर्गे 41तमपद्यतः अन्त्यं पद्यं यावत्) '	16	1
3	रघुवंशमहाकाव्यम् (त्रयोदशसर्गे आदितः 35 तमं पद्यं यावत्)	16	1
4	रघुवंशमहाकाव्यम् (त्रयोदशसर्गे 36तमपद्यतः अन्त्यं पद्यं यावत्)	16	1
5	कादम्बरीकथामुखम् -(आदितः पम्पासरोवर्णनं यावत्)	16	1
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)	20	1

षष्ठसत्रम् (वैकल्पिकम्)
विषयः-संस्कृतम् -4 (साहित्यम्)

DSE-4	पाठ्यग्रन्थः- संस्कृतसाहित्येतिहासः	पूर्णाङ्काः:- 80+20=100	क्रेडिट 06
इकाई(भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	उपजीव्यकाव्ये -(रामायणम्,महाभारतम्) ।	16	1
2	श्रव्यकाव्यानि दृश्यकाव्यानि च।	16	1
3	प्रकीर्ण काव्यानि(नीति-उपदेश-अन्योक्तिकाव्यानि)	16	1
4	गीतिकाव्यानि स्तोत्रकाव्यानि च ।	16	1
5	शेवधिः(कविपरिचयः) ।	16	1
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial) ।	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः- संस्कृतसाहित्येतिहासः(बलदेव उपाध्यायप्रणीतः)

संस्कृतसाहित्येतिहासः(प्रो.राधाबल्लभत्रिपाठिप्रणीतः)

क्रम-106 कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमः
संस्कृतम् -1

विषय- सङ्केतः SEC-02	पाठ्यग्रन्थौ-अनुवादरत्नाकरः(डॉ.रमाकान्तत्रिपाठी) लघुसिद्धान्तकौमुदी च ।	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 02
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	माहेश्वरसूत्राणि,प्रत्याहाराः,अच्सन्धिः,हल्सन्धिः,विसर्गसन्धिः, अव्ययानि,विभक्त्यर्थप्रकरणम्,अव्ययीभावसमासः,तत्पुरुषसमासः, बहुब्रीहिसमासः,द्वन्द्वसमासः ।	50	1
2	शब्दरूपाणि - बालक,कवि,गुरु,पितृ,गो,फल, वारि,दधि,वस्तु ,विद्या,मति,नदी,श्री,धेनु,वधू,मातृ,वाच्,स्रज्,महत्,जगत्,सुहृद्, आत्मन्,राजन्, महिमन्,हस्तिन्, नामन्, विद्वस्,मनस् ,सर्व ,अस्मद् ,युष्मद् ,भवत्,तत्,इदम् ,एतत्,अदस्, यत्,किम् ,अन्यत् ,सङ्ख्यावाचकशब्दाः(एक-द्वि इत्यादयः) । धातुरूपाणि दशसु लकारेषु -गम् ,दृश्,पठ्,पा ,भज् ,याच् ,लभ्,वस्,वृत्,वृध ,श्रु ,हस् ,हृ,अस्,ब्रू ,रुद् ,हन् ,दा , भू ,अद् ,हु,दिव्,सु ,तुद् ,रुध् ,तन् ,क्री,चुर् ।	50	1

क्रम-112 कौशलाभिवृद्धिपाठ्यक्रमःसंस्कृतम् -2

विषय- सङ्केतः SEC-04	पाठ्यग्रन्थौ- अनुवादरत्नाकरः(डॉ.रमाकान्तत्रिपाठी) लघुसिद्धान्तकौमुदी च ।	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 02
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	कर्तृ-कर्म-भाववाच्यप्रक्रिया ,प्रेरणार्थकधातुप्रयोगः , कृत्यप्रत्ययाः(तव्यत्,तव्य,अनीयर्,केलिमर्,यत्,ण्यत्,क्यप्) कृत्प्रत्ययाः(क्त,क्तवतु,शतृ,शानच्, तुमन् ,क्त्वा,ल्यप्,ण्वल्) स्त्रीप्रत्ययाः (टाप् ,डीप् ,डीष्) ।	50	1
2	अनुवादः । समसामयिकविषयेषु निबन्धलेखनम् ।	50	1

क्रम-119 योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्यपाठ्यक्रमः
संस्कृतम् -1

विषय- सङ्केतः AECC-04	पाठ्यग्रन्थः-अभिज्ञानशाकुन्तलम्	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 02
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	अभिज्ञानशाकुन्तलम् -प्रथम-द्वितीयाङ्कौ ।	50	1
2	अभिज्ञानशाकुन्तलम् -तृतीय-चतुर्थाङ्कौ ।	50	1

क्रम-125 योग्यताभिवृद्धि-अनिवार्यपाठ्यक्रमः
संस्कृतम् -2

विषय- सङ्केतः AECC-05	पाठ्यग्रन्थौ- क-भर्तृहरिप्रणीतं नीतिशतकम् (सम्पूर्णम्) ख-साङ्ख्यकारिका (सम्पूर्णा)	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 02
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	भर्तृहरिप्रणीतं नीतिशतकम् (सम्पूर्णम्) ।	50	1
2	साङ्ख्यकारिका (सम्पूर्णा) ।	50	1

